

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Swipe to change

Vnútroštátne právne predpisy

Chorvátsko

Ústava Chorvátskej republiky

Ústava Chorvátskej republiky

V Ústave Chorvátskej republiky z 22. decembra 1990 (ďalej len „ústava z roku 1990“) sa prijatím nového ústavného poriadku z roku 1990 vymedzilo zloženie Ústavného súdu Chorvátskej republiky (ďalej len „Ústavný súd“) a jeho právomoci.

Podľa ústavy z roku 1990:

Ústavný súd sa skladá z 11 sudcov volených Poslaneckou snemovňou na základe návrhu Župnej snemovne Parlamentu Chorvátskej republiky na obdobie ôsmich rokov spomedzi významných odborníkov v oblasti práva, najmä sudcov, prokurátorov, advokátov a vysokoškolských profesorov práva, Ústavný súd volí predsedu súdu na obdobie štyroch rokov, pričom sudcovia Ústavného súdu nesmú vykonávať žiadne iné verejné ani odborné funkcie, sudcovia Ústavného súdu majú rovnakú imunitu ako poslanci Chorvátskeho parlamentu, sudca Ústavného súdu môže byť uvoľnený z funkcie pred uplynutím obdobia, na ktoré bol zvolený, ak o to požiada, ak je odsúdený na trest odňatia slobody alebo ak samotný Ústavný súd dospeje k záveru, že je trvalo nespôsobilý vykonávať svoju funkciu.

Podľa ústavy z roku 1990 má Ústavný súd tieto základné právomoci:

rozhodovať o súlade zákonov s ústavou a zrušiť ich, ak ich považuje za protiústavné,
rozhodovať o súlade iných právnych predpisov s ústavou a so zákonmi a zrušiť alebo vyhlásiť za neplatné tieto právne predpisy, ak ich považuje za protiústavné alebo protizákonné,
chrániť ústavné ľudské a občianske slobody a práva v konaniach začatých na základe ústavnej sťažnosti,
rozhodovať v sporoch o právomoc medzi legislatívnymi, výkonnými a súdnymi orgánmi,
dohliadať nad ústavnosťou programov a činností politických strán a prípadne zakázať ich činnosť, ak ich program alebo činnosť ohrozujú násilím demokratický ústavný poriadok, nezávislosť, jednotu alebo územnú celistvosť Chorvátskej republiky,
dohliadať nad ústavnosťou a zákonnosťou volieb a ústavných referend a riešiť volebné spory, ktoré nepatria do právomoci iných súdov,
na návrh vlády Chorvátskej republiky stanoviť, že prezident republiky je trvalo neschopný vykonávať svoje povinnosti, pričom v takom prípade sa povinnosti prezidenta republiky dočasne ujme predseda Chorvátskeho parlamentu,
v konaniach začatých na základe hlasovania dvojtretinovej väčšiny všetkých poslancov Poslaneckej snemovne Chorvátskeho parlamentu rozhodovať hlasovaním dvojtretinovej väčšiny všetkých sudcov o obžalobe prezidenta republiky. Ak Ústavný súd obžalobu podporí, prezident republiky na základe ústavy musí podať demisiu.

Ústava z roku 1990 obsahovala aj ustanovenie, že v ústavnom zákone sa budú upravovať podmienky voľby sudcov Ústavného súdu a skončenia ich funkčného obdobia, podmienky a lehoty na začatie konaní na preskúmanie ústavnosti a zákonnosti, postup a právne účinky jeho rozhodnutí, ochranu ústavných slobôd a ľudských a občianskych práv a iné otázky dôležité pre výkon povinností a prácu Ústavného súdu a že tento ústavný zákon sa bude schvaľovať postupom stanoveným na účely zmeny ústavy.

Od roku 1990 žiadny zákon v ústavnom poriadku Chorvátskej republiky okrem ústavného zákona o Ústavnom súde Chorvátskej republiky nemusel byť schválený postupom stanoveným pre samotnú ústavu, teda postupom, ktorý má na základe ústavy ústavný účinok. To je jasným vyjadrením významu a úlohy ústavného preskúmania v právnom poriadku Chorvátskej republiky.

V súlade s ústavou z roku 1990 schválil Chorvátsky parlament v marci 1991 prvý ústavný zákon o Ústavnom súde Chorvátskej republiky (ďalej len „ústavný zákon z roku 1991“), v ktorom sa ďalej rozvíjajú právomoci Ústavného súdu stanovené v ústave z roku 1990.

K **prvej zmene ústavy** z roku 1990 došlo na konci roku 1997, keď bol schválený ústavný zákon, ktorým sa zmenila a doplnila ústava Chorvátskej republiky. Týmito zmenami a doplneniami sa nezmenili ani nedoplnili žiadne ustanovenia ústavy z roku 1990 upravujúce právomoci Ústavného súdu. V septembri 1999 parlament schválil nový ústavný zákon o Ústavnom súde Chorvátskej republiky (ďalej len „ústavný zákon z roku 1999“).

K **druhej zmene ústavy** došlo na konci roku 2000, keď bola schválená zmena ústavy Chorvátskej republiky. Na základe týchto zmien ústavy sa výrazne rozšírili právomoci Ústavného súdu a počet sudcov sa zvýšil z pôvodných 11 na celkových 13. Okrem právomocí, ktoré boli stanovené už v ústave z roku 1990, Ústavný súd získal tieto nové právomoci:

preskúmať ústavnosť zákona a ústavnosť a zákonnosť iných právnych predpisov, ktoré už nie sú účinné, za predpokladu, že neuplynul viac než jeden rok medzi dátum skončenia ich účinnosti a dátumom podania žiadosti alebo návrhu na začatie konania,
monitorovať uplatňovanie ústavnosti a zákonnosti a nahlásiť Poslaneckej snemovni Chorvátskeho parlamentu všetky prípady protiústavnosti a nezákonnosti, ktoré zaznamená,

ak Ústavný súd zistí, že príslušný orgán nevydal právny predpis na vykonanie ustanovení ústavy, zákonov alebo iných právnych predpisov, keď mal povinnosť urobiť to, musí o tom informovať vládu Chorvátskej republiky a v prípade právnych predpisov, ktoré mala vydať vláda, musí o tom informovať Poslaneckú snemovňu Chorvátskeho parlamentu,

na návrh vlády Chorvátskej republiky prijať rozhodnutie, na základe ktorého sa predseda Chorvátskeho parlamentu dočasne ujme povinností prezidenta republiky, ak prezident republiky nemôže vykonávať svoje povinnosti počas dlhšieho obdobia z dôvodu choroby alebo nespôsobilosti a najmä ak nie je schopný rozhodnúť o delegovaní svojich povinností na dočasného náhradníka,

dať predbežný súhlas k zadržaniu prezidenta republiky alebo k začatiu trestného konania proti nemu,

rozhodovať o odvolaní voči rozhodnutiu Národnej súdnej rady o uvoľnení sudcu zo súdnej funkcie a rozhodovať o odvolaní voči rozhodnutiu Národnej súdnej rady o disciplinárnej zodpovednosti sudcu, v oboch prípadoch do 30 dní od podania odvolania (rozhodnutím sa vylučuje právo na ústavnú sťažnosť).

K **tretej zmene ústavy** z roku 1990 došlo na začiatku roku 2001. Týmito zmenami sa nezmenili ani nedoplnili ústavné ustanovenia z roku 2000, ktorými sa výrazne rozšírili právomoci Ústavného súdu v porovnaní s jeho právomocami podľa ústavy z roku 1990. Ich cieľom bolo len zosúladiť jestvujúcu terminológiu

v časti ústavy týkajúcej sa Ústavného súdu s terminológiou Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z jestvujúcich ustanovení ústavy týkajúcich sa Ústavného súdu sa navyše odstránili všetky odkazy na Poslaneckú snemovňu a Župnú snemovňu Chorvátskeho parlamentu, lebo na základe zmien ústavy z roku 2001 sa národný parlament zlúčil do jednej komory (Župná snemovňa sa zrušila a ustanovenia odkazujúce na Poslaneckú snemovňu sa nahradili ustanoveniami odkazujúcimi na Chorvátsky parlament).

V marci 2002 bol prijatý ústavný zákon, ktorým sa zmenil a doplnil ústavný zákon o Ústavnom súde Chorvátskej republiky, čím sa text ústavného zákona z roku 1999 zosúladiť s rozšírenými právomocami Ústavného súdu stanovenými na základe zmeny ústavy z roku 2000. Tento zákon je stále účinný.

Ústavné preskúmanie bolo v Chorvátskej republike zavedené v roku 1963 a Ústavný súd začal svoju činnosť v roku 1964.

Systém ústavného preskúmania v Chorvátskej republike možno rozdeliť na dve historické obdobia:

ústavné preskúmanie v bývalej Chorvátskej socialistickej republike od roku 1963 do roku 1990 – obdobie, v ktorom Chorvátsko bolo jedným zo šiestich federálnych subjektov (republik) tvoriacich bývalú Socialistickú federatívnu republiku Juhoslávia (ďalej len „SFRJ“),

ústavné preskúmanie v Chorvátskej republike od roku 1990 do súčasnosti – obdobie po tom, ako sa Chorvátska republika stala autonómnu a nezávislou.

Najdôležitejšie právne predpisy v oblasti trestného práva

Trestné právo:

Trestný zákonník

Zákon o trestnom konaní

Zákon o priestupkoch

Zákon o súdoch pre mladistvých

Zákon o ochrane ľudí s duševnými poruchami

Zákon o neexistencii premičacej lehoty v prípade trestných činov v oblasti vojnového priekupníctva, hospodárskej transformácie a privatizácie

Zákon o finančnej náhrade pre obeť trestných činov

Zákon o zodpovednosti právnických osôb za trestné činy

Zákon o amnestii

Zákon o postupe konfiškácie príjmov z trestnej činnosti a priestupkov

Zákon o právnych dôsledkoch trestov, o registri trestov a rehabilitácii

Zákon o probácii

Najdôležitejšie právne predpisy v oblasti občianskeho, obchodného a správneho práva

Občianske právo:

Zákon o presadzovaní práva

Zákon o rozhodcovskom konaní

Zákon o bezplatnej právnej pomoci

Zákon o overovaní

Zákon o zmierovacom postupe

Zákon o dedení

Zákon o občianskoprávnej zodpovednosti

Občiansky súdny poriadok

Zákon o vlastníctve a iných vecných právach

Zákon o prenájme a nákupe obchodných priestorov

Zákon o katastri nehnuteľností

Zákon o zodpovednosti Chorvátskej republiky za škody spôsobené v bývalej Socialistickej federatívnej republike Juhoslávia (SFRJ), za ktoré bola zodpovedná bývala SFRJ

Zákon o zodpovednosti Chorvátskej republiky za škody spôsobené členmi chorvátskych ozbrojených síl a poriadkových síl počas vojny za nezávislosť Chorvátska

Zákon o zodpovednosti za škody spôsobené teroristickými činmi a verejnými demonštráciami

Zákon o zákaze prevodu práva na nakladanie s určitými nehnuteľnosťami vo verejnom vlastníctve a ich používanie na iných používateľov alebo do vlastníctva fyzických alebo právnických osôb

Zákon, ktorým sa niektoré právnické osoby zbavujú práva na nakladanie s majetkom v Chorvátskej republike a práva na jeho získanie do držby

Zákon o riešení konfliktu zákonov s právnymi predpismi iných krajín v rámci osobitných vzťahov

Obchodné právo:

Zákon o konkurze

Zákon o korporáciách

Zákon o súdnom registri

Zákon o zavedení európskej spoločnosti (SE) a Európskeho zoskupenia hospodárskych záujmov (EZHZ)

Správne právo:

Zákon o vyvlastnení

Zákon o vyvlastnení a priznaní náhrady

Zákon o správnych sporoch

Zákon o náhrade za majetok zhabaný počas komunistickej vlády v Juhoslávii

Pravidlá a medzinárodné zmluvy týkajúce sa uplatňovania zákona o náhrade za majetok zhabaný počas komunistickej vlády v Juhoslávii

Posledná aktualizácia: 22/08/2016

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.